

[Statsministeren]

Det spørgsmål, som hr. Uwe Jensen (Ribe a.) stillede mig, var, om det citat, som hr. Uwe Jensen (Ribe a.) bragte frem her, og som var fra en af aviserne, vistnok Jyllands-Posten, var rigtigt. For den sidste dels vedkommende er det citat ikke rigtigt. Men i øvrigt har jeg forståelse for, at en stat, også et udviklingsland, der bliver presset hårdt af hvide, racistiske regimer uden for dets grænser, er nødt til at forsvare sig. Nu må jeg jo ikke stille spørgsmål, men måske kunne hr. Uwe Jensen på tomandshånd betro mig, om han egentlig ikke synes, at det menneskeligt set er en fuldstændig naturlig reaktion. Jeg synes det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

2) Til *statsministeren* af:

Steen Folke (VS):

»Kan statsministeren bekræfte, at han har varslet en ændring i den danske politik over for Sydafrika, således at regeringen nu er rede til at indgå i en kritisk dialog med det sydafrikanske apartheidregime?«

(Spm. nr. 298).

Skriftlig begrundelse.

Ifølge Politiken den 30. november har statsministeren under sit besøg i Tanzania bebudet en ændring i den danske politik over for Sydafrika. Ifølge referatet skulle statsministeren nu være indstillet på at indgå i en kritisk dialog med det sydafrikanske regime. Det refereres ligeledes, at denne varslede ændring i dansk udenrigspolitik blev køligt modtaget af Tanzanias præsident, Nyerere.

Hvad enten den varslede ændring i dansk Sydafrikapolitik skyldes EF-samarbejdet, SV-regeringen eller blot statsministerens egne overvejelser, så vil det være yderst beklageligt, hvis Danmark faktisk går ind i en kritisk dialog med det sydafrikanske apartheidregime.

Den danske regerings politik over for Sydafrika har hele tiden haft karakter af et dobbeltspil. Regeringen har ikke i handling gjort noget, som kunne genere det sydafrikanske regime. Men regimet er i det mindste i ord blevet stærkt fordømt, og den danske regerings politik har været, at apartheidregimet

skulle isoleres. Hvis den danske regering begynder en kritisk dialog med racisterne i Sydafrika, vil der være tale om et alvorligt tilbageskridt.

Steen Folke (VS):

Siden mit spørgsmål blev stillet, har vi jo haft et møde i udenrigspolitisk nævn, hvor statsministeren redegjorde for sine udtalelser i Tanzania. Jeg har forstået, at statsministeren ikke direkte har brugt udtrykket kritisk dialog, men statsministeren har ikke villet benægte, at han over for præsident Nyerere har antydnet, at Danmark, de nordiske lande eller EF-landene måske kunne etablere en eller anden form for dialog med magthaverne i Rhodesia og Sydafrika.

Jeg har også forstået, at præsident Nyerere modtog statsministerens idé overordentlig køligt. Ifølge præsident Nyerere er det, der er brug for, boykot og isolation af det sydafrikanske apartheidregime. Deri er jeg ganske enig. Det har også hidtil været den danske regerings politik, på papiret i hvert fald. Det er jo ikke blevet til så meget med boykot i praksis. Men jeg synes, det ville være overordentlig beklageligt, hvis den danske politik over for Sydafrika nu bevæger sig over i retning af de store EF-landes, Frankrigs, Vesttysklands og i denne sag ikke mindst Englands. Det er kommet frem, at statsministeren havde en længere telefonsamtale med premierminister Callaghan, kort før han havde sin samtale med præsident Nyerere. Om det har spillet nogen rolle for statsministeren, skal jeg ikke kunne sige. Men der sker jo i det hele taget i disse år en harmonisering af EF-landenes udenrigspolitik, og det vil for dansk udenrigspolitiks vedkommende sige en bevægelse i en mere reaktionær retning.

England, som har meget omfattende kapitalinteresser i Sydafrika, er netop tilhænger af en såkaldt kritisk dialog. Nu er der noget, der tyder på, at det ved denne lejlighed lykkedes præsident Nyerere at punktere statsministerens prøvebalion, men selve det faktum, at denne ballon blev opsendt, tager jeg som et dårligt tegn.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg kan over for hr. Steen Folke bekræfte, at den danske politik over for Sydafrika er uændret. Regeringen finder det nødvendigt,